

INFORME ANUAL 2019

Marilles
Foundation

*Transformam les Illes Balears en un
referent mundial de conservació marina*

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	4	LA MAR COM A RESPONSABILITAT COL·LECTIVA	44
		Cap al residu zero	46
FUNDACIÓ MARILLES	6	La mar de tots	48
Qui som	8	Programa marí a Menorca	50
Prioritats i estratègies	10	Per una flota sostenible	52
Com feim feina	12		
Equip	14	ACOSTAR LA GENT A LA MAR	54
Patronat i Consell Assessor	15	Dive Camps a Formentera	56
		La mar de ciència	58
PROJECTES	16	Miniguies de fauna i flora marines	60
ÀREES MARINES PROTEGIDES	18	Debate i aportar solucions	62
Connectar amb sa Dragonera	20	LAB d'educació ambiental marina	63
Pescadors compromesos	22		
Quant invertim en AMP?	24	INSPIRAR I CONSCIENCIAR	64
LAB d'AMP	26	Concurs de fotografia	66
Crear vincles positius	27	Exposició Segones oportunitats	68
AMP en xarxa	28	Documental sobre la Mediterrània	70
		Cinemar	72
CONEIXEMENT I CONSERVACIÓ	30		
Primer informe sobre la mar Balear	32	FINANÇAMENT	74
Mapes del fons marí	34	Resum financer	76
Economia blava	36	Ajuda'ns	78
Un pla per a taurons i rajades	38		
Recerca de cetacis	40		
Ciència ciutadana marina	42		

Rogier van Vliet
President de la
Fundació Marilles

Fa més de quinze anys, la nostra família va crear la Fundació Adessium, que va néixer del desig d'utilitzar els nostres recursos per al benefici de la societat. Decidir com «fer el bé» no va ser fàcil. Aprendre a fer servir els nostres recursos de la millor manera possible va requerir molta reflexió, diàleg i experiència pràctica. Amb el temps, vàrem crear la Fundació Adessium, una fundació professional, a través de la qual vàrem veure complit el nostre desig de contribuir a fer un món millor, i de fer-ho bé.

Crear la Fundació Marilles fa tres anys m'ha permès reviure aquella etapa. Marilles s'enfronta exactament als mateixos reptes, però amb un gran avantatge: tenim clar l'objectiu de convertir les Illes Balears en un referent mundial de conservació marina. Com a iniciativa filantròpica, la nostra missió és assegurar-nos que cada euro gastat es tradueixi en el màxim impacte per millorar l'estat de conservació de la mar. Per aconseguir-ho comptam amb l'experiència d'Adessium i d'altres patrocinadors com Mava, cosa que té un valor incalculable. Però som conscients que som al començament d'un llarg viatge, i que ens queda molt per aprendre.

Estic molt satisfet de veure la rapidesa amb la qual Marilles ha arrelat a les Balears. Amb el suport d'altres fundacions com Mava i Flotilla, hem duplicat el nostre finançament, i el total de fons invertits s'acosta al milió d'euros. Malgrat tot, continua sent una gota enmig de l'oceà. Per tenir èxit, el nostre projecte necessitarà contribucions d'altres fundacions i particulars generosos. Marilles és una fundació per a la conservació de la mar Balear a llarg termini. Facem-la créixer. La mar Balear ho mereix. Uneix-te a nosaltres!

Aniol Esteban
Director de la
Fundació Marilles

Ha estat un any de molta feina. Després d'una fase preparatòria de dos anys abans del nostre llançament oficial l'any 2018, Marilles ja està en ple funcionament. Tenim molts de projectes en marxa, i molts més en preparació: aquest informe en conté nombrosos detalls.

Però hi ha una cosa que l'informe no explica, i és que les coses més importants per finançar són, ben sovint, invisibles. Com els fonaments d'una casa, no es veuen, però si no n'hi ha, no es pot construir res a damunt. No sempre és fàcil vendre aquest concepte als altres donants perquè s'unescuin a nosaltres, però els projectes a llarg termini requereixen estructures sòlides. Aquesta certesa és la que ha guiat la nostra estratègia en aquesta fase inicial.

L'any 2019 vàrem col·laborar amb organitzacions científiques i governamentals per recopilar informació sobre la situació actual de la mar Balear, i vàrem publicar una cartografia unificada dels hàbitats marins balears. Aquesta informació és essencial per prendre decisions futures sobre la gestió de les nostres mars. Descriure com l'entorn marí contribueix al nostre benestar i a la nostra prosperitat econòmica també continua sent una prioritat essencial per a nosaltres, i esperam que ens ajudi a atreure finançament addicional per a la conservació de la mar.

Aquest 2020 consolidarem aquesta feina desenvolupant un programa de ciència ciutadana marina, establint una iniciativa per transformar la flota balear en la més sostenible de la Mediterrània i accelerant el procés per assegurar-nos que les àrees marines protegides assoleixen el seu potencial màxim. Res de tot això seria possible sense el suport de persones compromeses tant del sector públic com del privat, ni sense les organitzacions del tercer sector. Són el puntal de tot èxit.

Tenim l'oportunitat de convertir les Balears en una referència mundial de conservació marina. És un honor fer feina amb tants d'experts i de personal compromesos per dur aquest projecte a bon port.

Qui som

L'ANY 2019 HEM DUPLICAT
LA NOSTRA INVERSIÓ

580.011€

21 projectes finançats

7 línies de feina

4 entitats donants

L'ANY 2020 ESPERAM
SUMAR MÉS SUPORTS
I ARRIBAR ALS 850.000 €
D'INVERSIÓ

Marilles és una fundació sense ànim de lucre que fa feina per convertir les Illes Balears en un exemple mundial de conservació marina.

La nostra missió és restaurar els ecosistemes marins i costaners de les Balears fins a aconseguir-ne un nivell de conservació excel·lent.

Finançam projectes i organitzacions locals per millorar la mar i la costa balears.

Dissenyam solucions per abordar els reptes als quals s'enfronta el medi marí i costaner.

Atreim finançament per garantir-ne la conservació a llarg termini.

Prioritats i estratègies

Quan imaginam les Balears de l'any 2030, veim uns excel·lents ecosistemes marins i costaners, amb vida marina abundant i uns recursos pesquers que contribueixin a la prosperitat econòmica de la regió. Però per aconseguir-ho, necessitam:

- unes àrees marines protegides eficaçment
- una pesca sostenible de baix impacte
- una societat involucrada

Els nostres projectes prioritzen aquestes tres línies de feina, però també treballam per reduir altres pressions sobre el medi marí, com ara la contaminació.

Com feim feina

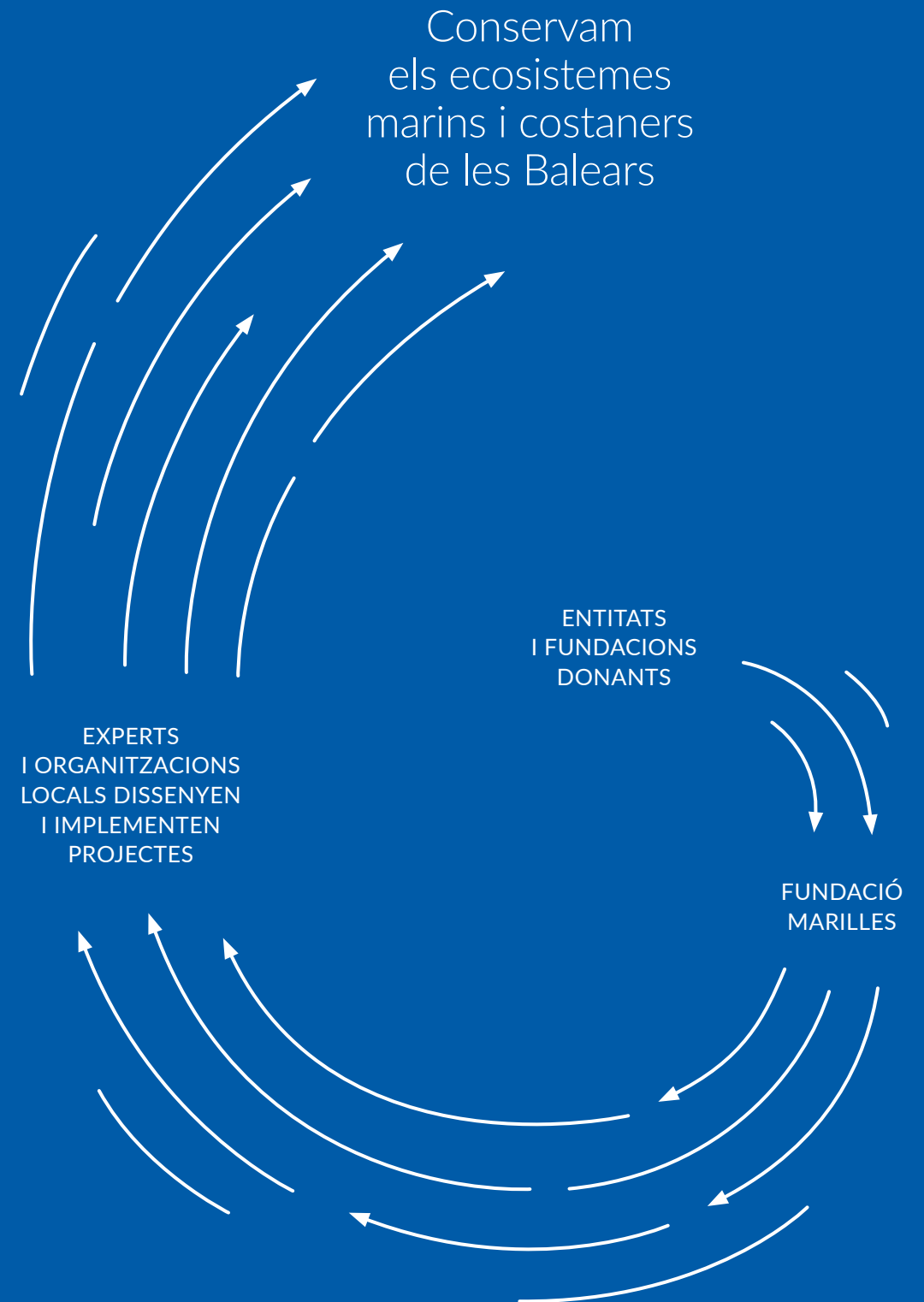
Partim d'un enfocament positiu, inclusiu i, sobretot, centrat en la identificació de solucions.

Col·laboram amb una àmplia xarxa d'experts i organitzacions locals per dissenyar projectes que permetin abordar els reptes a què s'enfronta la mar Balear i les seves costes.

Treballam conjuntament amb altres fundacions i donants privats per maximitzar l'impacte de cada euro donat en la conservació de la mar Balear.

Mediam entre qui té les idees i les eines per desenvolupar projectes i qui té la capacitat de finançar-los.

Tots tenim un paper en la conservació de la mar Balear.
Junts som més forts.

EQUIP

ANIOL ESTEBAN. *Director*

Biòleg marí i economista ambiental. Ha dedicat la major part de la seva vida professional a reconciliar economia i medi ambient. Abans d'unir-se a Marilles, va treballar durant quinze anys al Regne Unit. Té experiència en gestió i disseny d'estratègies, campanyes i projectes.

ANA PEÑA. *Comunicació*

S'encarrega de la comunicació i les relacions amb els mitjans. Com a professional del sector audiovisual, ha treballat en diferents mitjans de comunicació a les Balears i ha col·laborat amb organitzacions mediambientals i socials.

RAQUEL VAQUER-SUNYER. *Informe Mar Balear*

Coordina l'*Informe Mar Balear*, una iniciativa que reuneix centres de recerca i entitats governamentals locals per avaluar la situació del medi ambient marí i les seves amenaces. Doctorada en ciències del mar, té una gran experiència en recerca, sobretot en biogeoquímica marina i posidònia. Segons ella mateixa, les praderies marines són com la seva segona llar.

NATALIA BARRIENTOS. *Informe Mar Balear*

Col·labora amb Raquel Vaquer-Sunyer per recopilar dades i informació per a l'*Informe Mar Balear*. Doctorada en geologia marina, ha desenvolupat gran part de la seva carrera professional a Suècia, però va tornar a les Balears per fer feina en la protecció del seu lloc d'origen. Està especialitzada en l'estudi de la relació entre el clima i l'oceà mitjançant uns petits organismes anomenats *foraminífers*.

CONSELL ASSESSOR

El Consell Assessor de Marilles està format per vuit persones de reconeguda trajectòria professional i amb representació de totes les Illes Balears.

Xavier Pastor

Pere Oliver

Sandra Benbeniste

Miquel Camps

Catalina Alemany

Brad Robertson

Joaquim Tintoré

Manu San Félix

PATRONAT

El Patronat de la Fundació està format per persones amb una àmplia experiència en diversos àmbits de la gestió de fundacions i iniciatives filantròpiques.

Rogier van Vliet

Carles Tarancón

Jaume Perelló

Sonia Castañeda

Tots els membres del Consell Assessor i del Patronat aporten voluntàriament el seu coneixement i la seva experiència. Representen un recurs molt valuós per a la Fundació.

SANDRA ESPEJA. *Ciència ciutadana marina*

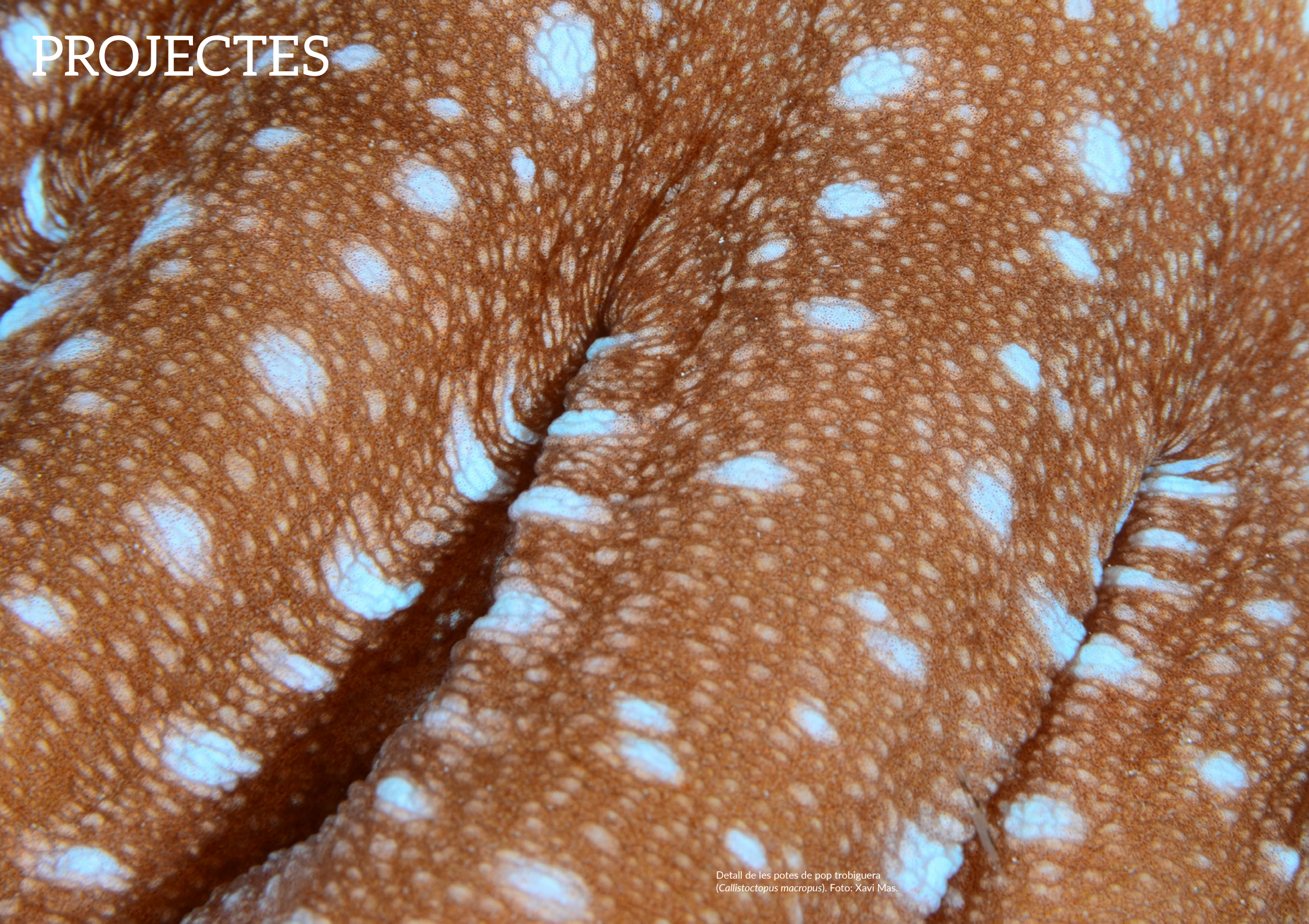
Coordina el programa de ciència ciutadana marina a les Balears en col·laboració amb Observadors del Mar amb l'objectiu de potenciar el diàleg entre la comunitat científica i la societat. És ambientòloga i màster en gestió integrada d'àrees litorals, i té un perfil multidisciplinari amb experiència en l'àmbit científic, empresarial, la gestió pública i el tercer sector.

Marilles disposa d'un equip reduït però sòlid de professionals i experts

COL·LABORADOR

TONI FONT. *Àrees marines protegides (AMP)*

Coordina el projecte LAB d'AMP i representa la Fundació en el projecte Interreg MPA Networks. Llicenciat en biologia, consultor i activista ambiental, ha fet feina sobretot en la planificació i la gestió d'AMP. Està molt vinculat a la conservació i la millora ambiental de les Illes Balears, i viatja cada any per la Mediterrània per comprendre els processos que afecten les comunitats costaneres de la nostra mar.

PROJECTES

Detall de les potes de pop trobiguera
(*Callistoctopus macropus*). Foto: Xavi Mas.

Aproximadament el 20 % de les aigües balears disposen de protecció legal, com ara les de Cabrera —el parc nacional més gran de la Mediterrània occidental— i dotze reserves pesqueres. Les mesures de protecció hi han tengut un impacte positiu, encara que molt per davall del seu potencial. Volem millorar l'abast i l'impacte de les àrees marines protegides (AMP) per augmentar la biodiversitat, la població de peixos i els nombrosos beneficis que aporten.

Gràcies al nostre Fons per a la Millora de les AMP, l'any 2019 hem finançat projectes pilot que ens serviran per aprendre i poder reproduir els casos d'èxit en altres reserves marines de les Balears. El fons roman obert a aportacions d'altres donants.

ÀREES MARINES PROTEGIDES

CONNECTAR AMB SA DRAGONERA

Save The Med és una organització amb seu a les Balears que fa feina per a la regeneració marina mediterrània. A través del seu equip i d'una àmplia xarxa de voluntariat desenvolupa i implementa projectes de conservació marina, iniciatives comunitàries i programes educatius.

El projecte «Coneix la teva àrea marina protegida de sa Dragonera» té com a objectiu donar a conèixer aquesta reserva marina i els beneficis que aporta a la comunitat, perquè el fet que la ciutadania tengui més coneixement de la reserva i hi connecti més és clau per a la seva conservació. La primera campanya del projecte va ser una col·laboració en la qual veïnats i locals varen aportar fotografies de la reserva marina, que va culminar amb una exposició creada per l'artista Emma Glinski.

També es fa feina amb escoles del municipi d'Andratx per posar en marxa projectes educatius centrats en la reserva, amb l'objectiu que els escolars en coneguin els hàbitats i les espècies, així com les amenaces i les possibles mesures de protecció.

«Vull agrair a la Fundació Marilles aquesta oportunitat única de treballar en el que creim que serà la primera campanya d'orgull d'AMP. Els temes de la mar no se centren en la mar, sinó en les persones; per això és tan important aquesta iniciativa.»

Finançament	75.000 €
Període	2019 -2020
Àmbit	Mallorca

Pòster per al projecte, creat per l'il·lustrador Javier Pérez de Amezaga Tomás.

A la pàgina següent, fotografies donades pels participants en la campanya FotoCollab: morena, de Javier P. Atero Cano; i sponges (blaves), cnidaris (grocs) i algues calcàries (vermelles) en una paret de roca, de Darek Darul.

Brad Robertson, fundador de Save The Med

PESCADORS COMPROMESOS

La Confraria de Pescadors d'Eivissa centralitza la venda, l'etiquetatge i la conservació del producte capturat per la flota local. A més, treballa intensament per fomentar el producte local i l'educació ambiental marina, i ha tengut un paper clau en la creació de les reserves marines de Tagomago i des Freus d'Eivissa i Formentera.

El projecte Reserva de futur es basa en la creació d'experiències que acostin la població d'Eivissa a les reserves marines de Tagomago i es Freus. L'objectiu és donar-ne a conèixer els beneficis, no només en els àmbits ambiental i pesquer, sinó també en el social, l'econòmic, el turístic i el nàutic.

L'any 2019 es varen iniciar les activitats educatives, i es varen fer tallers, unitats didàctiques i un concurs de fotografia per a escolars. La confraria també va organitzar unes jornades en les quals pescadors, tècnics i científics varen analitzar la situació del sector pesquer i les seves perspectives de futur, reforçant el compromís amb una pesca responsable com a garantia de sostenibilitat i seguretat alimentària.

«Aquest projecte ens permet formar els estudiants, el públic en general i els pescadors mateixos. Amb les reserves marines com a context, els donam eines per abordar els reptes que presenta la mar Balear.»

Marga Serra, coordinadora de projectes ambientals de la Confraria de Pescadors d'Eivissa

Finançament 70.000 €

Període 2019 - 2020

Àmbit Eivissa

Grup d'escolars fent una activitat sobre reserves marines a la platja de ses Illetes, Formentera. Foto: Fundació Marilles.

A la pàgina següent, es Codolar amb el cap des Falcó al fons, a la Reserva Marina des Freus, Eivissa. Foto: Sebastià Torrens.

QUANT INVERTIM EN AMP?

Finançament	7.500 €
Període	2018-2019
Àmbit	Illes Balears

Un bon finançament resulta clau per millorar l'efectivitat de les àrees marines protegides (AMP) de les Balears. Per això, Marilles ha elaborat l'«Estudi de despesa en àrees marines protegides a les Illes Balears» per saber quants de doblers hi invertim. L'informe identifica i quantifica les inversions i les despeses més importants fetes en AMP els darrers anys a les Illes.

En aquest estudi han col·laborat més de seixanta professionals i ha estat validat pels gestors d'AMP a totes les illes per millorar els sistemes d'informació i de recollida de dades. Feim feina amb tots per calcular el finançament necessari per millorar la gestió de les AMP i definir d'on provindrà.

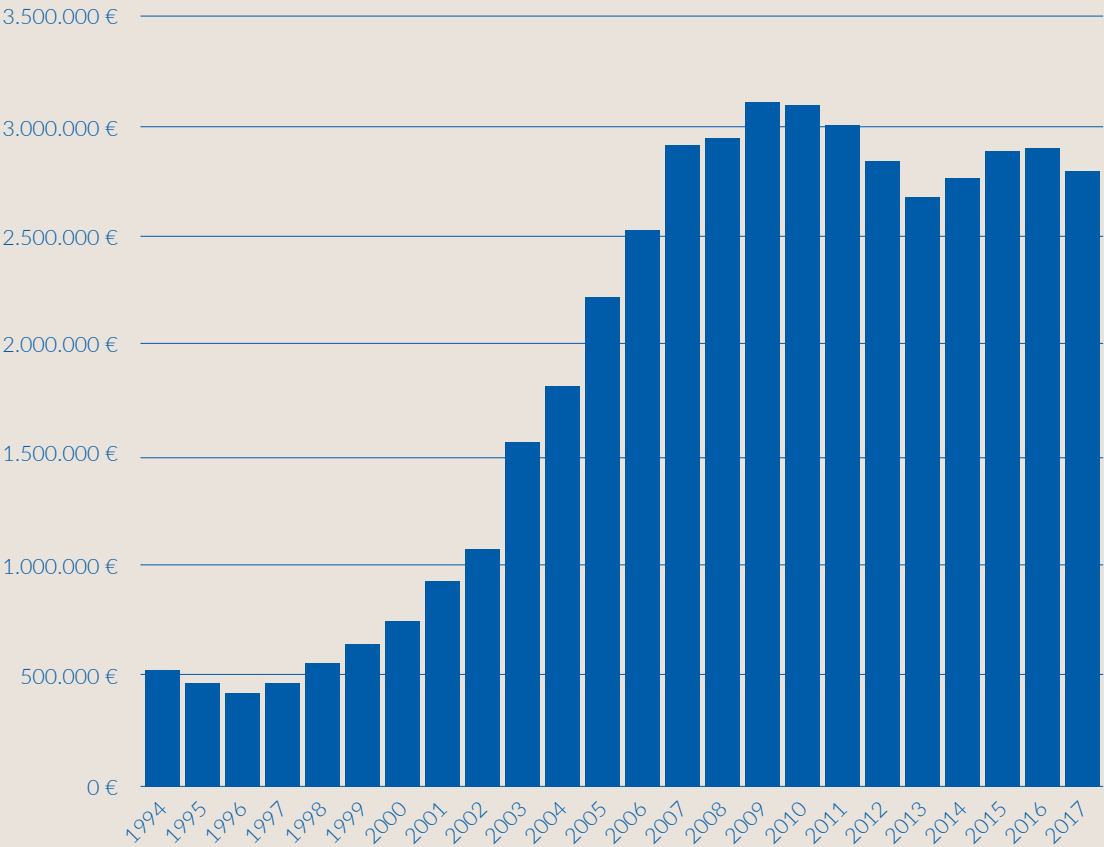
A prop de la platja de sa Font Salada d'Artà, a la Reserva Marina de Llevant, Mallorca. Foto: Sebastià Torrens.

«Aquest estudi és un primer pas per avaluar quant de finançament requereix tenir unes AMP dotades amb els recursos humans i materials necessaris perquè funcionin bé.»

Toni Font,
autor de l'estudi

INVERSIÓ EN AMP DE LES BALEARS

Els resultats de l'estudi mostren que la inversió total en AMP de les Balears durant els darrers anys és de diversos milions d'euros anuals.

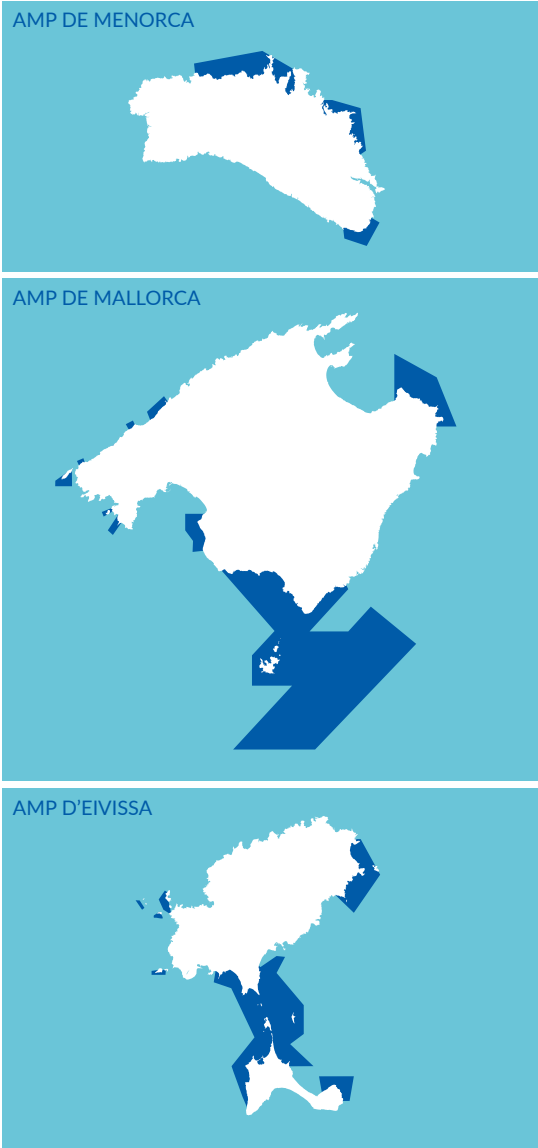
El gràfic mostra que el volum d'inversió s'ha estabilitzat els darrers anys; no obstant això, la inversió per quilòmetre quadrat d'AMP ha disminuït notablement, ja que la superfície protegida s'ha ampliat durant el mateix període.

LAB D'AMP

Finançament	6.000 €
Període	2019
Àmbit	Illes Balears

El LAB d'AMP és un grup de treball multidisciplinari que es reuneix periòdicament a cada illa per cercar solucions que millorin l'estat de les àrees marines protegides (AMP) de les Balears. Un grup obert a totes les organitzacions que compartesquin aquest objectiu.

El LAB se sol convocar tres vegades l'any a cada illa, excepte a les Pitiüses —Eivissa i Formentera—, on es fa conjuntament. Constitueix una bona oportunitat per intercanviar informació, definir estratègies i identificar intervencions efectives que permetin avançar cap a una millor gestió i efectivitat de les AMP per conservar la fauna i els hàbitats marins de les Balears.

CREAR VINCLES
POSITIUS

Finançament	17.000 €
Període	2019
Àmbit	Menorca

Al llarg de l'estiu de 2019, SOS Posidonia Menorca i La Ciència al teu Món varen dur a terme una sèrie d'iniciatives en espais públics de Menorca amb l'objectiu de conscienciar i crear vincles positius entre la ciutadania i les àrees marines protegides (AMP). Així, es va dissenyar una estació interactiva itinerant que es va instal·lar en espais públics de Ciutadella i Fornells per arribar al màxim de famílies i turistes durant la temporada d'estiu.

Els visitants varen participar en diferents activitats de manipulació i experimentació, com SeaDance, una instal·lació en la qual —a partir de la música i el ball— els joves comprenen el funcionament de les espècies i els organismes de l'ecosistema costaner; o Posidonia Day Care, una àrea lúdica per a infants inspirada en la funció de guarderia de cries d'espècies marines de les praderies de posidònia.

Taller «Pintant el fons de la mar», a la plaça dels Pins de Ciutadella, Menorca. Foto: Francisca Godoy.

AMP EN XARXA

Marilles participa com a sòcia en el projecte europeu Interreg Med MPA Networks (àrees marines protegides treballant en xarxa), que persegueix millorar l'efectivitat de les AMP de la Mediterrània mitjançant propostes de solucions en quatre camps: gestió eficaç, gestió de la pesca a petita escala, conservació d'espècies mòbils i finançament sostenible. Tots estan en línia amb les prioritats estratègiques de Marilles.

El projecte –finançat en el 85 % pel programa Interreg MED– està coordinat per MedPAN i reuneix deu socis mediterranis, principalment organismes de gestió d'AMP de set països: Albània, Croàcia, França, Grècia, Itàlia, Eslovènia i Espanya.

Marilles exportarà l'experiència de projectes sobre AMP a les Balears i a altres regions d'Espanya, al mateix temps que importarà exemples d'altres parts de la Mediterrània que puguin ser d'interès. La Fundació també desenvoluparà un projecte pilot de valoració econòmica en una AMP de les Balears encara per determinar.

«Quan es gestionen eficaçment, les AMP són una de les millors eines per conservar la biodiversitat marina i els recursos pesquers. El projecte MPA Networks neix amb la finalitat de fer feina junts, debatre els problemes i compartir les solucions amb els gestors de les AMP de la Mediterrània.»

Finançament	34.500 €
Període	2019-2022
Àmbit	Illes Balears

Torre d'Albarca, Artà, dins la Reserva Marina de Llevant, Mallorca. Foto: Sebastià Torrens.

Marie Romani, secretària
executiva de MedPAN

1. Fundació Marilles

2. MedPAN

3. Parc Nacional de Port-Cros

4. Parc Natural Regional de Portofino

5. Parc Nacional de Strunjan
6. Parc Nacional de Brijuni

7. AMP Torre del Cerrano

8. Reserva Natural de Torre Guaceto

9. Institut de Conservació de la Natura d'Albània, INCA

10. Parc Nacional Marí de Zacint

Generam coneixement relacionat amb la mar Balear, sobre la qual encara hi ha grans llacunes, perquè sabem que una base científica sòlida és essencial per millorar els nostres hàbitats marins i costaners i identificar les mesures que ens ajudaran a aconseguir-ho.

Per això, la nostra prioritat és ampliar-ne el coneixement i aportar valor al que ja se'n té, fomentant una millor difusió de la informació disponible i afavorint el consens científic.

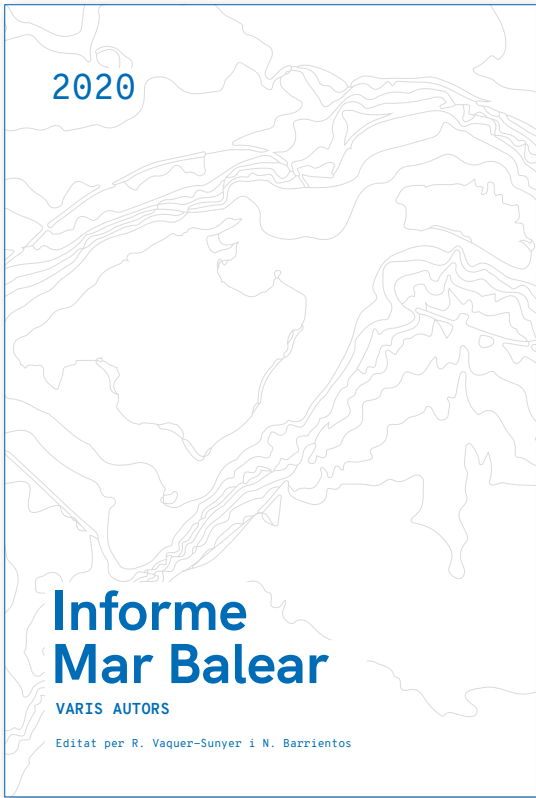
CONEIXEMENT I CONSERVACIÓ

PRIMER INFORME
SOBRE LA MAR
BALEAR

Finançament	100.000 €
Període	2019-2020
Àmbit	Illes Balears

L'Informe Mar Balear neix per avaluar de forma objectiva l'estat ambiental de la mar Balear i la seva evolució en el temps. Integra indicadors de diferents variables fisicoquímiques i ecològiques dels principals ecosistemes marins, així com de la dinàmica poblacional d'espècies d'interès pesquer o ecològic (algues, plantes, peixos, aus i cetacis). També aporta informació sobre les platges, la qualitat de les aigües de bany, els plàstics i altres tipus de contaminació, l'impacte de les espècies invasores, indicadors del canvi climàtic i altres pressions sobre la mar i els seus recursos derivades de l'activitat humana, especialment del turisme i la pesca.

Per garantir-ne una base científica sòlida, els principals centres de recerca de les Balears i l'Administració pública han aportat la informació recopilada en aquest informe. El document és públic i accessible, i s'actualitzarà regularment per poder analitzar l'evolució dels diferents indicadors.

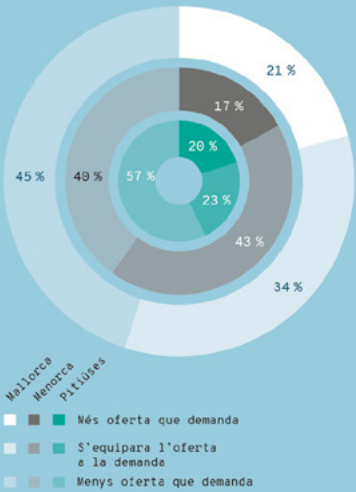
Portada de l'Informe Mar Balear 2020.
A la pàgina següent, fitxa resum de l'indicador «Educació ambiental marina» inclosa a l'informe.

QUÈ ÉS?

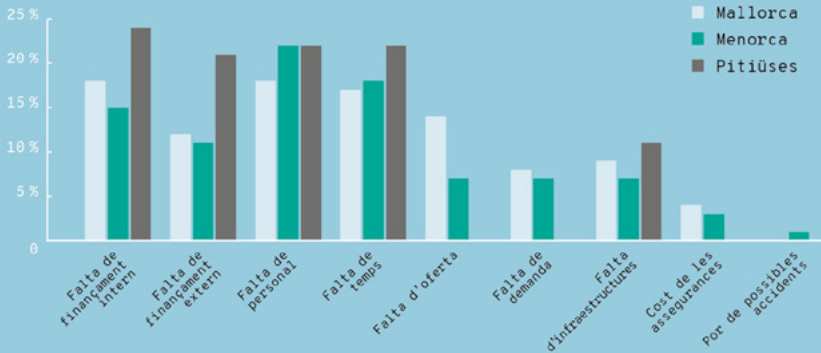
Activitat que utilitza eines de comunicació, divulgació, informació i conscienciació per acostar les persones a la mar. Té com a objectiu principal millorar l'estat de la mar, ja que la seva pràctica convida a actuar, a tractar els problemes existents i al canvi social. Aquestes activitats es poden fer per part de tots els sectors de les Illes (públic, privat i tercer sector).

RESULTATS

S'identifiquen 5 sectors implicats en educació ambiental marina a les Balears: (1) institucions públiques, (2) tercer sector, (3) centres educatius, (4) sector privat i (5) entitats de temps lliure. En general, hi ha oferta d'activitats en els diferents sectors, però la demanda d'activitats encara és més gran que l'oferta a totes les Illes.

Les principals barreres trobades a l'hora de fer activitats d'educació ambiental marina són semblants a totes les Illes. S'esmenten principalment: la falta de recursos econòmics, tant interns com externs, la falta de personal i la falta de temps.

Percentatge de barreres més esmentades per cada illa a l'hora de fer activitats d'educació ambiental marina. FONT: Ribas-Villalta (2018), Viladomat-Rojo (2018), Pi-Cunningham (2019).

PER QUÈ?

Ofereix una orientació sobre la resposta i l'interès de la societat a conèixer el medi marí per promoure'n el bon estat de conservació. També identifica els problemes principals que impedeixen cobrir la demanda d'activitats d'educació ambiental marina.

METODOLOGIA

S'analitzen les preguntes següents mitjançant enquestes:

- Quines entitats es dediquen a l'educació ambiental marina o hi tenen interès?
- Quina oferta i demanda hi ha?
- Quines barreres limitadores es troben a l'hora d'expandir l'oferta educativa?

MAPES DEL FONS MARÍ

Disposar d'una bona cartografia dels hàbitats marins i costaners de les Illes Balears i d'una valoració del seu estat és la pedra angular sobre la qual s'han de construir estratègies per millorar-ne la gestió i conservació.

Per això, l'Institut Menorquí d'Estudis (IME), l'Observatori Socioambiental de Menorca (OBSAM) i la Societat d'Història Natural de les Balears (SHNB) han recopilat els mapes existents i els han unificat en una cartografia nova que visibilitza la gran diversitat d'hàbitats que hi ha a les Balears, així com les zones sobre les quals falta informació.

Aquestes dades ens permetran avançar cap al disseny d'un sistema de comptabilitat natural que palesi la relació entre l'estat dels hàbitats marins de les Balears i els beneficis i serveis que aporten a la comunitat.

«Els hàbitats dels fons marins de les Balears han estat motiu d'estudi i de cartografia des de fa dècades per part de diversos equips de recerca. Aquest projecte ens ha permès combinar totes aquestes visions parcials i oferir-ne una visió conjunta, unificada.»

IME-OBSAM i SHNB	
Finançament	30.000 €
Període	2019
Àmbit	Illes Balears

Aniol Esteban, de la Fundació Marilles; Eva Marsinyach, de l'OBSAM; Laura del Valle, de la SHNB; Marina Bagur i Marc Julià, de l'OBSAM, i Guillem X. Pons, de la SHNB, a la presentació de la nova *Cartografia dels hàbitats marins de les Illes Balears*. Foto: Fundació Marilles.

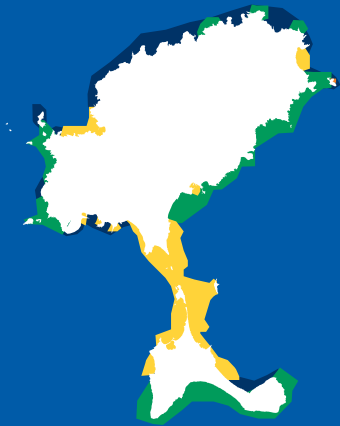
David Carreras, director de l'OBSAM

ESTAT DE CONSERVACIÓ DELS HÀBITATS DEL FONS MARÍ DE LES BALEARS

La cartografia descriu 55 hàbitats marins i cobreix una superfície de 4.395,95 km² de llit marí.

El 57 % de la superfície cartografiada té un estat de conservació conegut, encara que només el 17 % presenta hàbitats amb una conservació favorable.

- Favorable
- Inadequat
- Desfavorable
- Sense catalogar

ECONOMIA BLAVA

Finançament	14.000 €
Període	2019
Àmbit	Illes Balears

Aniol Esteban, director de la Fundació Marilles, en la presentació de l'estudi *Revisant la creació de valor que prové de la mar*, de la Fundació Impulsa Balears. Foto: Fundació Marilles.

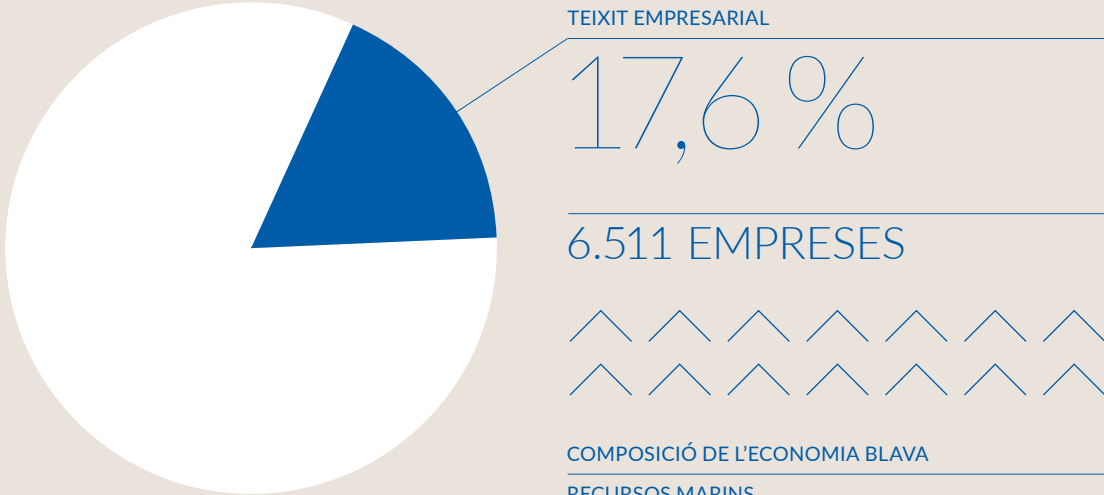

«L'economia blava és una proposta guanyadora per impulsar la competitivitat global de les Balears. Obri noves oportunitats d'especialització i permet activar la palanca de la sostenibilitat a través del principal banc de serveis ambientals de les illes: la mar.»

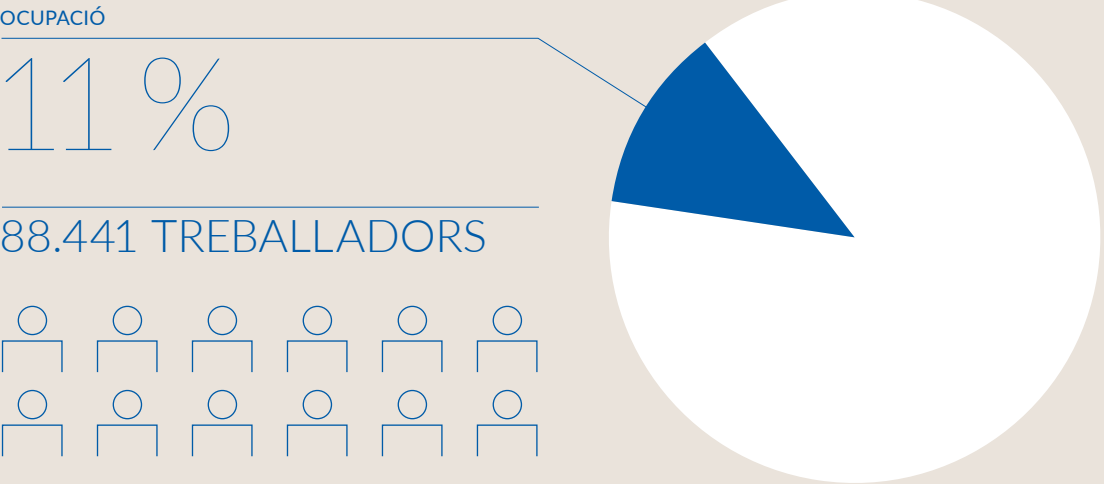
Antoni Riera, director tècnic de la Fundació Impulsa Balears

PRESÈNCIA DE L'ECONOMIA BLAVA A LES BALEARS

L'economia blava obri, actualment, una important via per impulsar la competitivitat global sostenible de les Balears des d'una àmplia base empresarial que atresora una capacitat de reinversió notable.

COMPOSICIÓ DE L'ECONOMIA BLAVA	
RECURSOS MARINS	
Recursos marins vius	1,8 %
Recursos minerals i energia	0,6 %
NAVEGACIÓ I TRANSPORT	
Tasques portuàries	1,6 %
Construcció i reparació d'embarcacions	3,2 %
Transport marítim	2,2 %
OCI I TURISME	
Turisme de costa: allotjament	69,4 %
Turisme de costa: resta d'activitats	21,8 %

UN PLA PER A TAURONS I RAJADES

Els taurons i les rajades són els grups d'espècies que han patit una regressió més gran a les Balears i la Mediterrània durant les darreres dècades. Algunes d'aquestes, com l'escat o l'emperador, gairebé han desaparegut de les nostres aigües. Es tracta d'espècies de reproducció lenta molt vulnerables a la pressió pesquera i d'altres tipus, com ara la contaminació.

Del 4 al 7 de novembre de 2019, el Centro de Cooperación del Mediterráneo de la UICN (UICN-Med) i Marilles varen organitzar unes jornades que varen aplegar especialistes internacionals en conservació marina, ONG i altres entitats per revisar les amenaces actuals i identificar accions per protegir aquestes espècies a la Mediterrània. El darrer dia es va dedicar íntegrament a analitzar la situació a les Balears i a començar a dissenyar un pla d'acció de conservació per a taurons i rajades a les Illes.

Finançament	5.000 €
Període	2019
Àmbit	Illes Balears

Jornada sobre conservació de rajades i taurons de les aigües balears. Foto: Fundació Marilles.

A la pàgina següent, ferrassa o escurçana (*Dasyatis pastinaca*), una de les rajades més comunes del fons litoral balear. Foto: Miquel Gomila.

A les Balears s'han citat devers trenta espècies de taurons i vint-i-cinc de rajades.

Espècies anteriorment comunes com la llunada o peix martell, l'escat, la guitarra o l'emperador, avui dia estan a punt d'extingir-se a la Mediterrània.

L'augment de la pressió pesquera observat a la Mediterrània durant les darreres cinc dècades és la causa principal que ha provocat la reducció de més del 90 % de les poblacions de taurons i rajades.

S'estima que el 53 % dels taurons, rajades i quimeres de la Mediterrània estan en risc d'extinció (Llista vermella de la UICN).

La major part dels taurons i rajades tenen una fecunditat molt baixa, ponen pocs ous o donen a llum poques cries.

Els taurons i les rajades tenen un paper vital a l'hora de mantenir l'equilibri de la cadena alimentària en els ecosistemes marins de la Mediterrània.

RECERCA
DE CETACIS

Tursiops és una entitat dedicada a la recerca, la conservació i la protecció dels cetacis de les Balears i la Mediterrània occidental. Per això, desenvolupa tant projectes científics com amb un marcat caràcter social i educatiu, a la costa o lluny d'aquesta. Alguns dels projectes que du a terme són Els nostres dofins, sobre l'impacte del renou marí sobre les poblacions de dofins, o la caracterització de les poblacions de catxalots de les Balears.

El finançament de Marilles és de caràcter general, per la qual cosa aporta la flexibilitat necessària perquè Tursiops l'assigni als projectes que en necessitin més o respongui a oportunitats que puguin sorgir.

«Ja és hora que la gent sàpiga que les Balears tenen una població resident de catxalots. Si en prioritzam la conservació, aconseguirem que observar-ne passi a ser una norma en lloc de ser una excepció.»

Finançament	15.000 €
Període	2019
Àmbit	Illes Balears

Txema Brotons, director científic de Tursiops, instal·lant un hidròfon en aigües d'Eivissa. Foto: Rubén Casas.

A la pàgina següent, coa de catxalot (foto superior) i diferents perspectives de dofins mulars. Fotos: Associació Tursiops.

Marga Cerdà,
Associació Tursiops

Finançament	50.000 €
Període	2019 - 2020
Àmbit	Illes Balears

CIÈNCIA CIUTADANA MARINA

La ciència ciutadana ofereix una oportunitat doble: permet generar informació i dades sobre el medi marí, i pot afavorir la implicació de la ciutadania i de sectors d'interès com els del busseig, la pesca, el turisme o la nàutica en activitats de recerca científica. Mitjançant protocols adaptats i projectes dissenyats amb cura, els voluntaris recullen dades i observacions que són científicament validades per un centre de recerca de referència.

Observadors del Mar és la plataforma de ciència ciutadana marina de referència a les Illes Balears i a la resta d'Espanya. Des del 2012 ha implicat milers de persones en la recerca de la mar, i s'ha convertit en un punt de trobada per a científics, bussejadors i representants de múltiples sectors. Marilles ha sumat forces amb l'entitat per reforçar i ampliar el programa de ciència ciutadana marina a les Balears. Un pas essencial per millorar el coneixement i protecció de la mar.

Bussejador anotant informació sobre gorgònies blanques per al projecte Atenció Coralls. Foto: Observadors del Mar.

«A més de generar coneixement nou, la ciència ciutadana té un altíssim component de sensibilització i democratització de la informació. El resultat afavoreix processos transformadors cap a una societat més sostenible i respectuosa amb la natura. Feim feina per consolidar i expandir la iniciativa, i per fer-ho tenim el suport inestimable de la Fundació Marilles.»

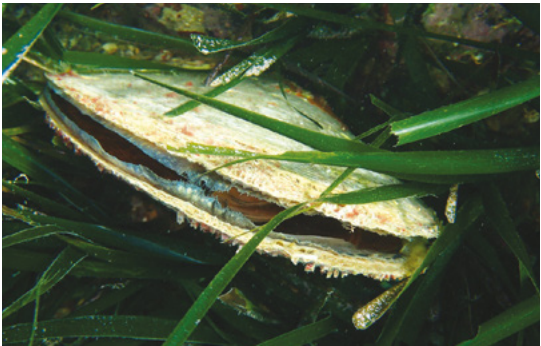
Joaquim Garrabou,
coordinador
d'Observadors del Mar

MICROPLASTIC WATCHERS. Els plàstics acumulats a les mars i els oceans són un problema global que impacta en els ecosistemes. Uneix-te a la xarxa de mostratges per quantificar microplàstics a les platges i fes d'altaveu del problema. Plàstics recollits a la platja. Foto: Observadors del Mar.

ALGUES INVASORES. Les espècies invasores poden desplaçar les autòctones i causar un impacte sobre l'equilibri dels ecosistemes. Alerta de la presència i l'expansió d'algues invasores i facilita'n el seguiment. Alga invasora *Asparagopsis*. Foto: Manu San Félix.

NACRES. Un agent patogen causa la desaparició d'aquest gran mol·lusc ja amenaçat per la contaminació, la pesca o la pèrdua d'hàbitats. Observa nacles en el teu entorn i informa del seu estat de salut. Nacra viva (*Pinna nobilis*) Foto: Enric Badosa.

PRADERIES MARINES. Espècies com la *Posidonia oceanica* formen praderies amb un paper crucial en els ecosistemes mediterranis. Recull evidències de la seva reproducció, biologia i ecologia, així com signes de l'impacte humà. Pradera de *Posidonia oceanica* amb els rizomes a la vista. Foto: Miquel Gomila.

SIGNÀTIDS. Les espècies invasores poden desplaçar les autòctones i causar un impacte sobre l'equilibri dels ecosistemes. Alerta de la presència i l'expansió d'algues invasores i facilita'n el seguiment. Cavallet de mar (*Hippocampus guttulatus*) damunt un cuc emplomallat (*Sabella pavonina*), un poliquet filtrador comú en el Mediterrani. Foto: Xavier Salvador.

Tots tenim un paper en la conservació de la mar Balear. Un dels pilars de la nostra feina és afavorir el diàleg entre organitzacions, experts, administracions públiques, empreses privades i tots els sectors de la societat per coordinar estratègies, compartir informació i dissenyar solucions. Junts tenim més força a l'hora d'abordar els reptes marins.

LA MAR COM A RESPONSABILITAT COL·LECTIVA

CAP AL RESIDU ZERO

L'any 2019, Rezero s'ha centrat en l'aprovació i la implementació correcta de la Llei de residus de les Balears, amb mesures fermes contra els productes de plàstic i, sobretot, els d'un sol ús. Ha promogut solucions específiques per a la prevenció de residus fent feina en els àmbits polític, econòmic i social.

El disseny d'activitats i campanyes poderoses ha estat clau per aconseguir visibilitat en els mitjans de comunicació i crear una massa crítica a favor d'implementar aquesta legislació. Així, a final de 2019 Rezero va presentar Salut de Plàstic, una campanya pionera de conscienciació i sensibilització entorn de la problemàtica dels plàstics en la salut humana: es varen recollir mostres d'orina de vint persones referents de la societat catalana i balear i es va comprovar la presència de plàstic en totes, una conseqüència de la plastificació dels aliments per distribuir-los i consumir-los.

«Rezero fa feina per avançar conjuntament cap a una societat en què no existesquin els residus i la mar només sigui plena de peixos i altres formes de vida marina.»

Finançament	40.000 €
Període	2019 - 2020
Àmbit	Illes Balears

Cartell de la campanya Salut de Plàstic. Foto: Rezero.
A la pàgina següent, imatge de la campanya Salut de Plàstic a les Balears. Foto: Rezero.

Roser Badia,
coordinadora de Rezero
a les Illes Balears

CAMPANYA SALUT DE PLÀSTIC A LES BALEARS

A l'orina de persones referents de la cultura, la ciència, la medicina, l'art o l'ecologisme de les Illes Balears i Catalunya s'han detectat un total de 21 substàncies derivades del plàstic d'un sol ús procedents dels envasos dels aliments.

LA MAR DE TOTS

El GEN-GOB és una organització ubicada a Eivissa l'objectiu de la qual és harmonitzar les activitats humanes i la conservació de la natura per aconseguir un entorn de sostenibilitat ecològica i social. El seu projecte «La mar, una responsabilitat compartida» pretén implicar tots els agents —pescadors, centres de busseig, sector nàutic, ONG i administracions— per fer feina junts en la conservació i la gestió del medi marí.

L'any 2019 ha culminat un projecte que fa molts d'anys que està en marxa i que ha permès avançar i consensuar els plans de gestió de zones Natura 2000 marines d'Eivissa i Formentera, així com plans de zones d'ancoratge. Al llarg de l'any es van organitzar nombrosos tallers en els quals hi va haver una alta participació i representació de tots els sectors. Una feina fonamental per continuar fent passes cap a la conservació de la mar Balear.

«És un autèntic plaer fer feina amb els agents socials vinculats al medi marí —pescadors, centres de busseig, sector nàutic, administracions, científics— i cercar fórmules consensuades per reduir els impactes i millorar l'estat ambiental dels ecosistemes de la mar. El resultat és un magnífic full de ruta que ens servirà per adaptar-nos a les normatives i millorar la gestió.»

Finançament	80.000 €
Període	2017 - 2019
Àmbit	Eivissa i Formentera

Taller sobre estratègies marines. Foto: GEN-GOB.
A la pàgina següent, platja des Cavall d'en Borràs, a la costa oest de Formentera. Foto: Manu San Fèlix.

Marià Marí, coordinador de l'Àrea Marina del GEN-GOB

PROGRAMA MARÍ A MENORCA

GOB Menorca és una associació ecologista sense ànim de lucre l'objectiu de la qual és ajudar a aconseguir una economia realment sostenible, que compatibilitzi les activitats humanes amb els valors ambientals. Marilles dona suport al seu programa marí amb múltiples línies d'acció, entre les quals destaca la seva feina en l'àmbit polític per aconseguir una protecció i un finançament millors dels ecosistemes marins de Menorca. A més, els seus campaments d'estiu han incorporat activitats a la mar.

L'any 2019, GOB Menorca ha sumat desenes d'adhesions a la campanya de reducció de plàstics, i ha creat una massa crítica d'organitzacions que eviten la generació de residus, avançant-se així a l'entrada en vigor de la Llei de residus.

«La mar demana ajuda amb urgència i hi hem de respondre estant a l'altura.»

Finançament	17.500 €
Període	2019 - 2021
Àmbit	Menorca

Signatura del conveni del CEIP Àngel Ruiz i Pablo des Castell, Menorca, en el qual es comprometen a utilitzar vaixelles reutilitzables o biodegradables (en lloc de les de plàstic d'un sol ús) en les celebracions. Foto: GOB Menorca.

A la pàgina següent, platja de Mongofra, on se celebren les colònies ambientals que organitza el Servei d'Educació Ambiental del GOB Menorca. Foto: David Arquimbau.

Miquel Camps,
coordinador de Política
Territorial del GOB Menorca

PER UNA FLOTA SOSTENIBLE

La pesca professional, encara que pateix un fort declivi i ha afavorit la creació de reserves marines, continua sent una de les pressions principals sobre el medi marí balear. Reduir-ne l'impacte sobre la mar és una prioritat estratègica per a Marilles.

Low Impact Fishers of Europe (LIFE) és una organització de pescadors que fa feina per reduir l'impacte de la pesca professional artesanal i de petita escala, a la qual pertanyen la majoria de pescadors i embarcacions de les Balears i de la Mediterrània. Durant 2019, Marilles i LIFE han elaborat un estudi de camp i reunions amb pescadors a les quatre illes amb l'objectiu d'establir un projecte que ajudi a transformar la flota pesquera balear en una de les més sostenibles de la Mediterrània. La primera fase del projecte s'iniciarà a principi del 2020 i es preveu que es perllongui durant tres anys.

«Volem posar el nostre granet d'arena per empoderar la flota pesquera de petita escala de les Balears i que sigui la més sostenible de la Mediterrània, afavorint-ne la viabilitat, el relleu generacional i el reconeixement social.»

Finançament	50.000 €
Període	2019 - 2020
Àmbit	Illes Balears

Pescador al Port d'Alcúdia. Foto: Sebastià Torrens.

A la pàgina següent, pescadors a Calesfont, Menorca.
Foto: David Arquimbau.

Marta Cavallé,
coordinadora de la
Mediterrània de LIFE

Volem *enamarar*, acostar les persones a la mar perquè coneguin la diversitat d'espècies i hàbitats que hi ha a la costa balear i en gaudeixin. Un objectiu fonamental per crear un context favorable que permeti tornar a la mar i a la costa un nivell de conservació excel·lent.

ACOSTAR LA GENT A LA MAR

DIVE CAMPS A FORMENTERA

Finançament	50.000 €
Període	2019
Àmbit	Eivissa i Formentera

Vellmarí és una associació i un centre de busseig ubicat al cor del port de la Savina, a Formentera. Du a terme activitats relacionades amb la conservació marina i la divulgació a través de la càmera de Manu San Félix, i fa una de les activitats d'educació ambiental marina més innovadores de les Balears: els Dive Camps, o campaments de busseig.

Es tracta de campaments de dia adreçats a joves de 8 a 17 anys que inclouen un programa d'activitats en contacte directe amb la mar, com ara tècniques de busseig, fotografia submarina i tallers d'ecologia marina. Els joves conviuen en grup durant una setmana a bord de la goleta *Princesa del Mar*, acompanyats d'un equip de professionals.

Participants en el Dive Camp bussejant. Foto: Manu San Félix.

A la pàgina següent, nina del Dive Camp a punt de submergir-se dins l'aigua. Foto: Manu San Félix.

«Estic convençuda que el programa educatiu dels Dive Camps és la millor eina perquè els infants coneguin la mar i en gaudeixin. Reforçar els valors humans i ecològics del jovent és la millor manera d'aconseguir que les nostres mars es conservin.»

Cristina Ozores, directora
del programa d'educació
ambiental de Vellmarí

LA MAR DE CIÈNCIA

Els premis La Mar de Ciència tenen com a objectiu acostar les ciències marines als més joves i conscienciar-los sobre la importància de la recerca científica per conservar els oceans. És un certamen adreçat a nins i joves de 5 a 17 anys de tot Espanya amb diferents modalitats artístiques (vídeo, dibuix i relat) que conviden els estudiants a expressar-se sobre temes relacionats amb la mar.

Marilles ha donat suport a la tercera edició, que ha tengut el lema «Mars netes. Canvia la marea del plàstic», en la qual han participat 929 joves que hi han presentat 576 treballs. Els sis guanyadors han viatjat a les Illes Balears per conèixer la recerca que el CSIC i el SOCIB hi duen a terme.

Finançament 15.000 €

Període 2019

Àmbit Illes Balears

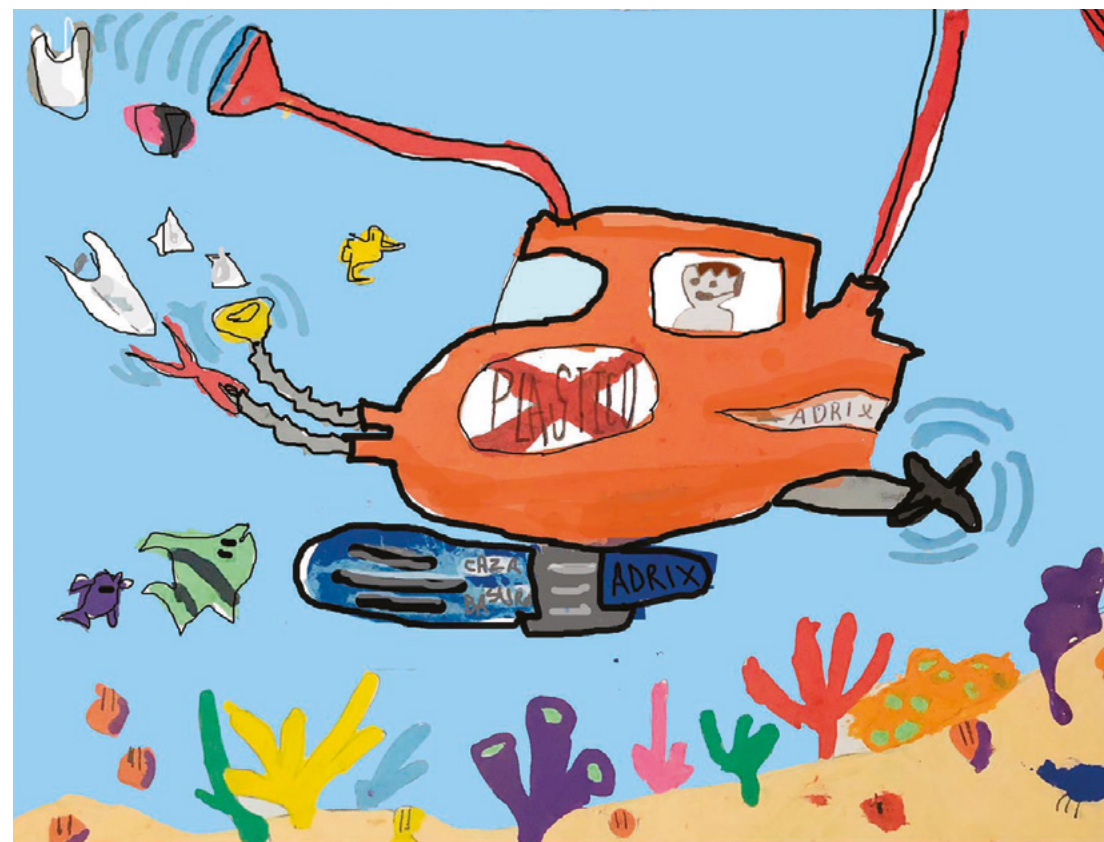
Les guanyadores del tercer certamen La Mar de Ciència a bord del vaixell oceanogràfic del SOCIB durant el cap de setmana científic.

A la pàgina següent, dos dels treballs guanyadors del tercer certamen La Mar de Ciència.

«Gràcies a la col·laboració d'entitats com la Fundació Marilles, impulsam iniciatives com La Mar de Ciència. A través d'aquest certamen, tant els organitzadors com la comunitat científica, l'educativa i les famílies reivindiquem el paper de la ciència en la conservació dels oceans i fomentam les vocacions científiques.»

Rosa María Rodríguez,
tècnica en comunicació
i cultura científica
de la Delegació del CSIC
a les Illes Balears

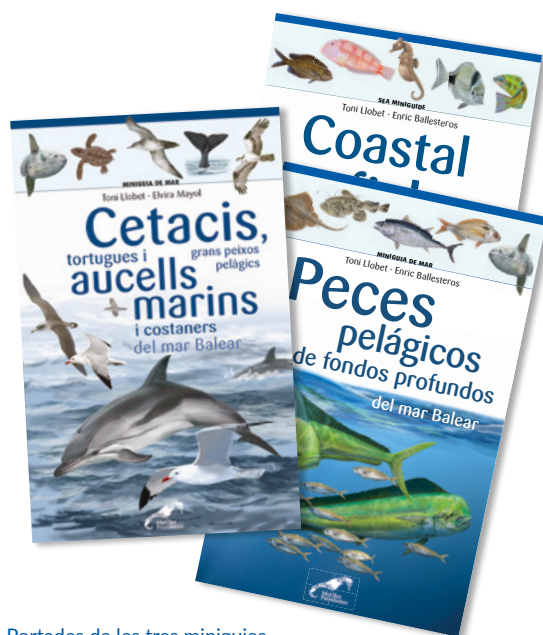
Fa més d'un any que Marilles fa feina amb l'il·lustrador naturalista Toni Llobet i Cossetània Edicions en la producció d'una sèrie de deu miniguies sobre la fauna i la flora marines de les Balears. Aquestes miniguies presenten les espècies il·lustrades amb detall per facilitar-ne la comparació i la identificació i donar a conèixer el riquíssim patrimoni natural de la mar Balear. Un recurs ideat per animar tothom a submergir-se dins l'aigua, a descobrir i a estimar la mar per participar activament en la seva preservació.

L'any 2020 publicarem els cinc primers títols de la sèrie, que oferirem a centres educatius i associacions que vulguin impulsar l'educació ambiental marina. També estaran en venda a les Balears sense benefici directe per a Marilles.

«Il·lustrar significa dibuixar, però també vol dir donar llum a l'enteniment, instruir, civilitzar: ho diu el diccionari! I amb aquestes miniguies, gràcies a l'aposta de Marilles i a l'aportació d'experts que les fan possibles, hem generat una petita gran eina atractiva, amena i rigorosa, i esper que també poderosa, per contribuir a il·lustrar les persones de les Balears sobre la fabulosa biodiversitat marina amb la qual comparteixen espai vital.»

Finançament	30.000 €
Període	2018 - 2019
Àmbit	Illes Balears

Portades de les tres miniguies
de fauna i flora marines de les Balears.

A la pàgina següent, exemple d'una pàgina interior d'una miniguia.

Toni Llobet,
il·lustrador naturalista

PEIXOS DIVERSOS

Surer *Balistes capriscus* ▶ Té la boca petita però molt robusta, amb unes dents fortes i prominents. Fa nius excavant a l'arena. És curiós i agressiu, sobretot quan protegeix els ous.

ES *Pez Ballesta* EN *Grey Triggerfish*

0 1 2 5 10 25 50 100 200 500 1000 m

Pedaç *Bothus podas* ▶ És el peix pla més abundant als fons arenoso superficials de les Balears. S'enterra dins l'arena quan se sent amenaçat, però queda un metre més enrere d'on s'ha capbussat.

ES *Podas* EN *Wide-eyed flounder*0 1 2 5 **10 25 50** 100 200 500 1000 m

Agulla ▲
Belone belone

És un depredador comú a la columna d'aigua durant l'estiu, a prop de la costa, on forma grups de pocs individus que naden just per davall de la superfície de la mar.

ES *Aguja* EN *Garfish/Sea Needle*

0 1 2 5 10 25 50 100 200 500 1000 m

▲ Cerviola,
círvia, verderol
Seriola dumerili

És un depredador pelàgic potent i ràpid. Els individus joves, anomenats verderols, apareixen a prop de la costa a final d'estiu.

ES *Pez limón/Serviola* EN *Greater Amberjack*

0 1 2 5 10 25 50 100 200 500 1000 m

★★★

- *perfil arrodonit molt distintiu*

▲ Peix lloro
Parisoma cretense

De distribució meridional, els mascles i les femelles tenen lliures diferents, i la de la femella és més lluent. S'alimenta sobretot d'algues. És molt rar a les Balears, però pot ser que hi esdevengui més comú si les temperatures augmenten.

ES Vieja colorada EN Parrotfish

0 1 2 5 10 25 50 100 200 500 1000 m ★

▶ Peix corneta

Fistularia commersoni
És un depredador voraç.

Aquesta espècie de distribució indopacífica tropical s'ha introduït a la Mediterrània des de la mar Roja a través del canal de Suez. Recentment detectat a les Balears, està en procés d'envair tota la Mediterrània.

ES *Pez trompeta* EN *Cornetfish*

0 1 2 5 10 25 50 100 200 500 1000 m

★

← *puntas negras*
características

◀ **Palomida blanca**
Trachinotus ovatus

Ès una espècie gregària que es desplaça resseguint les costes arenoses, sovint molt a prop del trencant.

ES Pámpono blanco EN Pompono

0 1 2 5 10 25 50 100 200 500 1000 m ★★

El Fòrum Marí d'Eivissa i Formentera pretén convertir-se en un esdeveniment anual de referència en matèria de conservació marina, una plataforma per crear debat i proposar solucions per revertir les pressions que pateix la mar. La primera edició va plantejar tres objectius específics: elevar l'ambició de les àrees marines protegides d'Eivissa i Formentera, conscienciar sobre la urgència de reduir

els abocaments incontrolats a la mar i col·laborar en la implementació efectiva de la Llei de residus a les Pitiüses.

Marilles forma part del grup promotor, juntament amb The White Angel (OD Real Estate), Be Blue-Trasmapi, l'Associació Vellmarí, la Fundació Pacha i la Fundació per a la Conservació d'Eivissa i Formentera, que coordina la iniciativa.

Foto de grup de l'equip promotor i dels col·laboradors del I Fòrum Marí d'Eivissa i Formentera.

El LAB d'educació marina és un grup de treball multidisciplinari amb l'objectiu de fomentar l'educació mediambiental marina a les Balears. L'any 2018, un dels acords dels LAB va ser encarregar un estudi sobre l'oferta i demanda actual d'activitats d'educació ambiental marina a les Illes. Els resultats es varen presentar a principis del 2019 amb una conclusió molt clara: la demanda és molt superior a l'oferta actual, ja que hi ha una oferta molt limitada en horari escolar i encara més petita fora d'aquest.

Per això, ara mateix Marilles valora la millor manera de crear una oferta d'educació ambiental marina a les Balears i té la intenció de reactivar aquests LAB al llarg de 2020.

Nin prenent notes en el taller d'identificació de fons i espècies del Dive Camp de Formentera.
Foto: Manu San Félix.

A més d'animar la gent a capbussar-se dins la mar, és necessari acostar la mar a la gent. I no hi ha cap manera millor de fer-ho que a través d'imatges i conferències inspiradores.

INSPIRAR I CONSCIENCIAR

Finançament 843 €

Període 2019

Àmbit Mallorca

CONCURS DE FOTOGRAFIA

Des de fa anys, el Club Nàutic de Sóller organitza un Concurs de Fotografia Submarina. El seu objectiu és fer palesa la riquesa natural de la mar Balear i donar a conèixer els impressionants hàbitats marins de les nostres costes i les espècies que hi habiten. Els participants hi poden competir en dues modalitats (càmera rèflex i càmera compacta) i presentar fins a cinc fotografies de tema lliure. El jurat en valora la dificultat, l'originalitat i l'espontaneïtat.

Marilles va cobrir les despeses d'organització de l'onzena edició, en la qual varen participar trenta bussejadors, i que es va vincular a la demanda de crear una reserva marina a la costa nord de Mallorca.

Rabosa morruda (*Tripterygion delaisi*) sobre un fons rocós som. Foto: Jaime Serra.

A la pàgina següent, fotografies premiades en el Concurs de Fotografia Submarina de Sóller: detall de vaca serrana (*Serranus scriba*), molt comuna al litoral balear, de Jaime Serra; llagosta (*Palinurus elephas*), de Juan Garí.

«Gràcies a entitats com Marilles podem continuar lluitant per aconseguir més protecció en aquestes meravelloses illes.»

Rafel Solivellas, president
del Club Nàutic de Sóller

Finançament	4.000 €
Període	2019
Àmbit	Mallorca

EXPOSICIÓ «SEGONES OPORTUNITATS»

La Fundació Palma Aquàrium per a la Protecció del Medi Ambient es dedica a la conservació, l'educació ambiental i la recerca científica. Un dels seus objectius és educar els infants perquè siguin responsables i conscients de les principals amenaces de l'era actual. L'ajuda de Marilles s'ha destinat a finançar la producció de dues exposicions i un llibre sobre la recuperació de les tortugues marines. Una de les exposicions serà permanent al Palma Aquàrium, mentre que l'altra tindrà un caràcter itinerant i s'oferirà a entitats que demanen activitats i accions ambientals com ara clubs nàutics, ports o festivals.

Exposició permanent «Segones oportunitats» al Palma Aquàrium. Foto: Palma Aquàrium.

«El projecte «Segones oportunitats» ens ha oferit la possibilitat de donar visibilitat a les tasques de rescat, recuperació i reintroducció en el seu medi de tortugues marines ferides o malaltes. Una feina complexa que molt sovint passa desapercebuda.»

Deborah Morrison, directora del Palma Aquàrium

La tortuga babaua o careta és la tortuga marina més abundant de la mar Mediterrània, però és una espècie amenaçada i catalogada com a vulnerable per la UICN. Les seves amenaces principals són la interacció amb arts de pesca, la contaminació del medi marí i la destrucció del litoral. Fotos: Néstor Carda.

DOCUMENTAL SOBRE LA MEDITERRÀNIA

Finançament	50.000 €
Període	2017 - 2019
Àmbit	Illes Balears

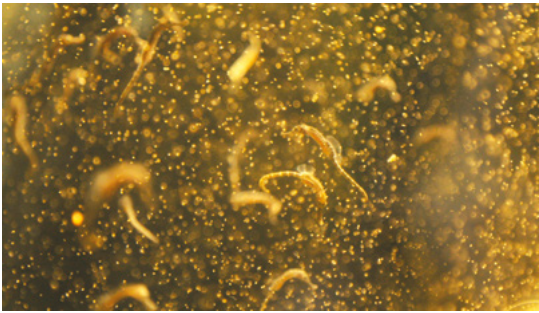
El documental *Salvemos nuestro Mediterráneo* —produït per National Geographic i dirigit i protagonitzat pel fotògraf i explorador Manu San Félix— mostra els reptes als quals s'enfronta la Mediterrània i les solucions que tenim a l'abast. La major part del film s'ha rodat a les Balears, i mostra l'impacte de les aigües no depurades i de l'ancoratge sobre els fons marins, entre d'altres. Inclou entrevistes amb experts en conservació marina com Pierre Yves Cousteau, Enric Sala i Carlos Duarte, que a més de descriure la magnitud del repte al qual ens enfrontam, suggereixen les solucions que és urgent implementar.

L'any 2017, Marilles va apostar per la idea de dur a terme el documental, i la participació de National Geographic ha fet possible que arribi a milers d'espectadors.

Pòster del documental de National Geographic *Salvemos nuestro Mediterráneo*.

A la pàgina següent, fotogrames del documental.

CINEMAR

Finançament	1.500 €
Període	2019 - 2020
Àmbit	Mallorca i Menorca

El cicle de cinema documental marí Cinemar és una iniciativa de Marilles i la Fundació Sa Nostra. Consisteix a projectar, una vegada al mes, una pel·lícula relacionada amb la mar amb l'objectiu d'inspirar i despertar consciència sobre els problemes i les solucions per conservar el medi marí. Cada projecció s'acompanya d'una taula rodona i d'un debat amb el públic.

Al cicle Cinemar s'han projectat *Out of Plastic*, un documental de Line Hadsbjerg sobre l'impacte del consum excessiu de plàstic a les Balears; *Salvemos nuestro Mediterráneo*, de National Geographic; *Chasing Coral*, que il·lustra l'impacte de l'escalfament global sobre els esculls de corall, i un capítol de la sèrie *Blue Planet* de la BBC.

Imatge gràfica del cicle de cinema Cinemar.
A la pàgina següent, imatges de les dues primeres sessions de cinema documental marí del cicle Cinemar.
Foto: Fundació Marilles.

FINANÇAMENT

Detall d'un moll de roca (*Mullus surmuletus*). Foto: Xavi Mas.

Resum financer

L'any 2019, tot el finançament ens ha arribat a través de tres fundacions. La Fundació Adessium i la Fundació Mava, ambdues amb molta experiència en la filantropia i projectes de conservació marina a la Mediterrània, han donat suport a Marilles des del seu inici. I a aquestes s'ha afegit la Fundació Flotilla, que ens ha donat suport en projectes per millorar les àrees marines protegides.

El total de despesa per a l'any 2019 és de 580.011 euros,* distribuïts en:

BEQUES I AJUDES A ORGANITZACIONS	PROJECTES I RECERCA	COORDINACIÓ I GESTIÓ
268.511 €	100.286 €	211.214 €

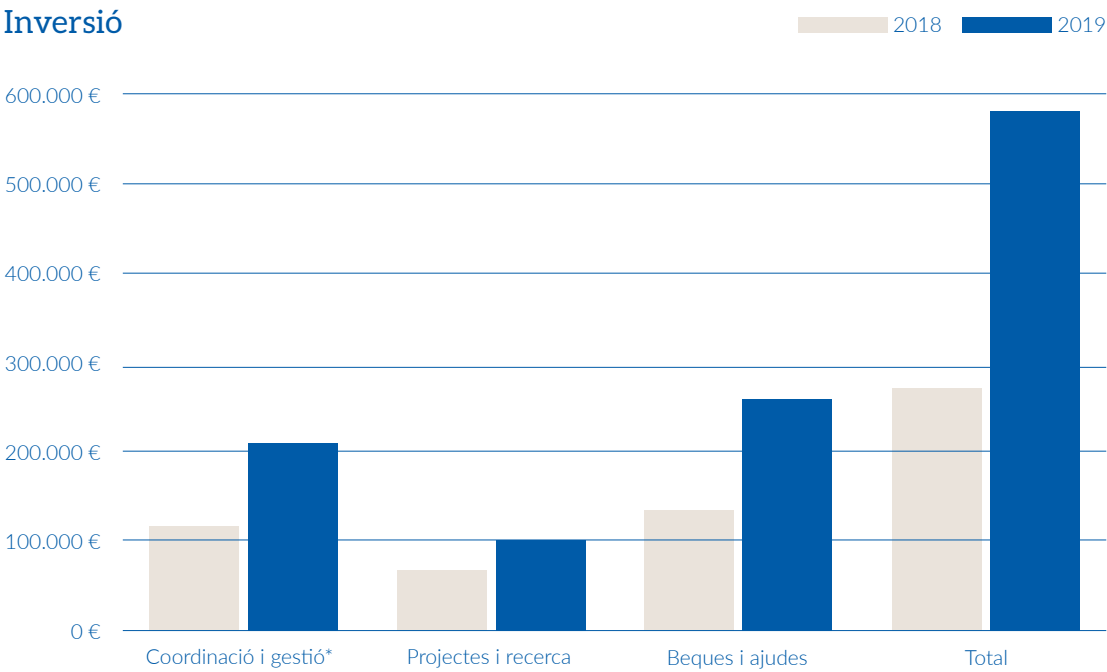
* Dades pendents de confirmació i auditoria.

L'any 2019 el volum total de despesa ha duplicat el del 2018.

La despesa en beques i projectes s'ha incrementat en 212.297 euros respecte de la de 2018. Tenim 305.000 euros compromesos en beques i ajudes que es faran efectius l'any 2020. L'any 2020 esperam que la inversió en conservació marina augmenti encara més.

DESPESA	2018	2019	DIFERÈNCIA
Coordinació i gestió*	116.055 €	211.214 €	95.159 €
Projectes i recerca	17.000 €	100.286 €	83.286 €
Beques i ajudes	139.500 €	268.511 €	129.011 €
Total	272.555 €	580.011 €	307.456 €

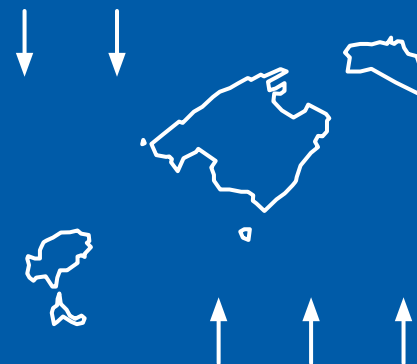
* Inclou despeses de projectes.

Ajuda'ns a conservar la bellesa de la mar Balear!

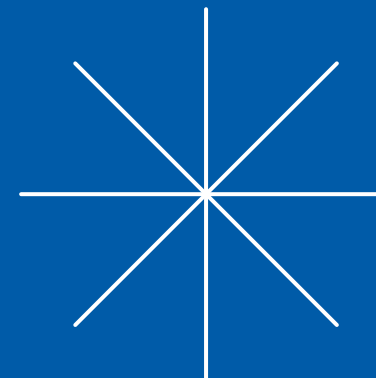
Si vols fer un donatiu a Marilles,
escriu-nos a info@marilles.org
o entra a www.marilles.org/donate

Necessitam més recursos

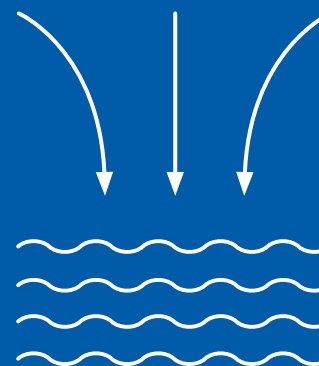
Volem convertir les Illes Balears en un exemple mundial de conservació de la mar, però no ho podem fer tots sols. Per aconseguir-ho, necessitem l'ajuda d'altres fundacions, patrocinis i donacions individuals.

Tenim experiència en filantropia i conservació

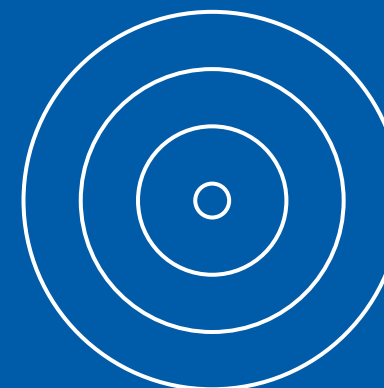
Comptam amb el finançament i l'experiència de fundacions internacionals de reconegut prestigi i amb un impressionant historial en conservació marina dins i fora de la Mediterrània.

Destinam cada euro a projectes locals

Gràcies al suport de la Fundació Adessium, tenim cobertes les despeses d'organització. Això permet que cada euro que rep Marilles es destini íntegrament a projectes per conservar la mar Balear.

Cercam el màxim impacte

Quan les fundacions fan feina coordinadament, es poden aconseguir grans fites. Per això col·laboram amb altres fundacions per evitar duplicitats i maximitzar l'impacte de cada euro en la conservació de la mar.

Subscriu-te a la nostra *newsletter*

Segueix-nos a les xarxes:

Instagram.com/marillesfoundation

Facebook.com/marillesfoundation

Twitter.com/MarillesFund

info@marilles.org

www.marilles.org

Marilles és una fundació sense ànim de lucre que treballa per convertir les Illes Balears en un exemple mundial de conservació del mar. Cada euro que rep Marilles es destina íntegrament a projectes locals per conservar la mar Balear.